

Eventyr For Alle

A detailed black and white illustration of a fox's head, looking slightly to the right, positioned behind the text 'Eventyr For Alle'.

Den snartenkte kjerringen

Regine Normann

Den snartente kjerringen

Det var en gang et par folk som bodde på en plass ikke langt fra kongens gård.

Kjerringen var gløgg og ivrig etter fortjeneste, men mannen var av det trege slaget som helst puslet med alt og ingenting, så noen velstand var det ikke i huset hos dem.

Så var det en tidlig morgen det var slikt vakkert vær både på sjøen og på landjorden. Silden tørrgikk like opp i fjærestenene, og det lå tykt med båt og øste den inn med bøtter og øsekar og hva annet mennene hadde for hånden.

Kjerringen så det alt sammen da hun kom fra sommerfjøset med morgenmelken, og hun gledet seg ved tanken på hvor velsignet godt den blodferske silden skulle smake.

Bare nå mannen hennes fikk somlet seg på land med stekesild, skulle hun straks gå i gang med å lage herremåltid til dem.

Men da hun kom inn på kammerset, lå mannen under skinnfellen og suget på pipen.

«Ligger du her langt på lyse dagen og ser ikke at Guds rike gaver tørrgår oppe i fjærestenene?» ropte hun både harm og hjertens forvirret.

«Jeg har ingen båt», sa mannen.

«Du har nå vel den samme båten i dag som du har hatt hittil», sa kjerringen.

«Du har støtt sagt jeg ikke duger til å tjene føden», sa mannen. «Og båten har jeg solgt til en farende kar i går kveld da du var i marken etter krøttene.»

«Å, du syn og du liknelse for et mannfolkskapelse jeg har blitt gift med», jamret kjerringen. «Men nå er du så god du

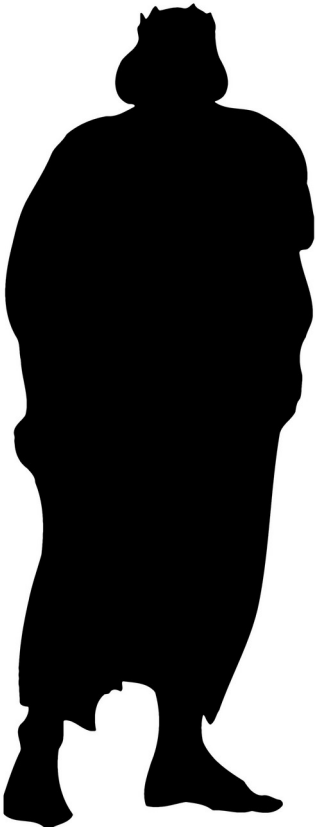
står opp av sengen og tar på deg helgdagsklærne dine, og så går du til kongen og ber om en gave.»

Ja – mannen turde ikke gjøre annet enn det kjerringen befalte. Han stod opp og kledde på seg helgdagsklærne, tok staven i neven og diltet i vei, inderlig glad over å være unna øyensynet hennes den stunden.

Da han kom til kongsgården, stod kongen ute på trappen og strødde erter til duene sine. Mannen våget ikke å gå bort til ham og plage ham med det han bar på hjertet, men stanset midt på tunet og stod der og glante.

«Er det meg du vil tale med, så kom nærmere», ropte kongen.

Og mannen listet fram mot trappa med hatten i neven og

hilste: «Gud fred og signe arbeidet.»

«Hva er det så du skal ha sagt meg?» spurte kongen, han var i godlaget.

«Kona mi sa jeg skulle be om en gave.»

«Hva skulle det være?» spurte kongen.

«Hun sa jeg skulle be om en gave.»

«Det har jeg hørt, men hva slags gave er det du vil ha?»

«Kona mi sa jeg skulle be om en gave», gjentok mannen, og annet visste ikke han å si.

«Det ligger en gjenlagt åker i en vik sør for kongsgården, den kan du og kjerringen få til odel og eie», sa kongen, og mannen takket og diltet hjem igjen.

Da dagen var i hellingen, gikk kjerringen og mannen for å se på den nye eiendommen sin.

«Nå skal du å gjøre etter det jeg gjør fore», sa kjerringen og slet en staur løs av bingen og flidde ham. Selv tok hun maken og til å gå på kryss og tvers over åkeren, og for hvert tiende skritt hun gjorde, stanset hun og dunket mot marken med stokken og så seg om til ymse kanter, som om hun lette etter noe i tretoppene.

Mannen gjorde etter det kjerringen gjorde fore, dunket i marken med stokken og glante. Og ingen av dem sa et ord.

Men i skogen lå det tre røvere på lur. De så kjerringen og kallen gå der som to tullinger og banke i marken, og høvdingen gikk bort til dem som spurte hvorfor de fór slik og vimset omkring på den gjenlagte åkeren.

«Det skal jeg si deg», sa kjerringen. «Mannen min har i dag fått dette jordstykket i gave av selveste kongen, og her skal det ligge en stor skatt gravd ned. Nå går vi og hører etter hvor marken er hul, og i morgen går vi i gang med å grave etter skatten.»

Men da kjerringen og kallen ruslet hjem fra åkeren, kom

alle tre røverne frem av skogen og til å grave. Hele åkeren spadde de opp fra kant til kant, men skatten fant de ikke hvor mye de enn gravde.

Kjerringen satte tidligpoteter i den nyspade åkeren, og maken til fruktbart potetland skulle en lete lenge etter. Hun tjente mange penger på salget og var glad og vel tilfreds.

Men da sommeren led mot slutten og det ikke var mere å selge, kom røverhøvdingen og ville ha alle pengene, siden det var ham og kameratene hans som hadde spadd opp åkeren for henne.

Hun ba ham pakke seg dit han kom ifra, og han gikk for den gangen.

Så var det en kveld noen dager senere at kjerringen hadde gått i gang med å steke byggkaker på takken i grusteinen. Det var varmt, og døren stod på gløtt. Mens hun nå gikk der og svinset mellom matbordet og deigtrauet og takken i grusteinen, fikk hun i lysningen fra døråpningen øye på den samme røveren som hadde vært hos henne for å få fatt i pengene. Han stod og lurte borte ved vedskjulet og ventet på at det skulle bli stille i huset.

Hun drev på med sitt og lot som ingenting og pratet med mannens sin, som satt ved bordet og spiste av de nystekte kakene. Men hele tiden spekulerte hun på hvordan hun skulle gå frem i å narre røveren.

På gulvet innenfor kjøkkendørstokken stod det et spann med noen levende krabber mannen hadde kommet med. Og best hun drev med steking sa hun så pass høyt at hvem som ville kunne høre det:

«Jeg drømte i natt at han styggfanten av en røven som var her og ville ha pengene jeg har tjent på potetsalget, kom og tok dem fra meg. Men nå vil jeg være på lur og gjemme dem i spannet som står her, og legge noen byggkaker oppå, så

finner han dem aldri.»

«Ja, gjør det», sa mannen.

Da de hadde lagt seg og alt var stille og lyset slukket for natten, gled kjøkkendøren opp, og røveren stakk hånden inn, tok spannet og sprang til skogen til de to som stod og ventet.

Straks tok de på å forsyne seg av de nystekte kakene, men høvdingen stakk hånden dypt ned i spannet for å ta opp pengene.

Men han fikk den opp i en fart, for om hver finger klemte en krabbeklo, og han var både blå og blodig før de klarte å få fingrene løst ut av grepet.

En kveld ikke så svært lenge etter åpnet kjerringen kammersvinduet for å få inn litt frisk luft før hun la seg. Utenfor vinduet vokste en diger rogn, og oppe i toppen av den hang et stort vepsebol.

Med det samme hun skulle dra igjen glasset, så hun at det lå en voksen kar utstrakt etter marken inne ved muren.

Hun skjønnte straks at det var en av røverne, og snartenkt som hun var av naturen, tok hun på å snakke med mannen sin om at nå hadde hun tullet boken med alle pengene inn i en dott saueull og bundet et hvitt lommetørkle utenom og hengt dem i toppen av rognen.

Røveren hørte hvert ord hun sa, og mellom de grønne bladene på rognen skimtet han noe rundt og hvitt øverst i toppen.

Han opp og til skogen for å varsle kameratene, og sammen listet de seg tilbake til rognen. Den letteste av dem skulle klatre til værs etter posten, og de andre to smøg innstill stammen og holdt vakt.

Men da han som klatret nådde toppen tok om bolet, strømmet vepsene ut og stakk ham i ansiktet og på halsen og hendene, så han slapp det han tok i og stod og fektet med begge armene for å fri seg fra svermen.

Men de andre to trodde det var pengene han puttet vekk. Rope til ham kunne de ikke, for da vekket de mannen og konen, og så tok de på å klatre de også for å berge sin del av byttet. Men straks var vepsene over dem, og røverne strevet og viftet og slo for å fri seg fra stikkene, til grenene brast, og de ramlet ned og slo seg, så den ene måtte støtte den andre til de nådde røverhulen.

Men kjerringen skjønnte at røverne ville være etter henne og kanskje ta både pengene og livet. Så sendte hun mannen i vei for å plukke mose og lyng, og selv sydde hun det fast på et blodrødt dynevar. I den ene snippen fylte hun maur fra en maurtue og bandt et bånd omkring og smettet dynevaret over hodet på seg og strøk til skogs for å lete etter skjulestedet deres.

Da hun hadde streifet om både langt og lenge og gått over myr og mo og øde marker, kom hun til en liten grønn slette midt i tettete skogen. Det fløt en bekk forbi, og hun var tørst og utkjørt av all gåingen.

Men da hun la seg ned for å drikke, fikk hun se det kom en kar vassende langs bekken et stykke nedenfor der hun lå og drakk.

Hun krøp baklengst og gjemte seg i småkrattet ved bredden og drysset maur over seg. Visste en ikke bedre måtte en tro det var en lyngtue som krydde av maur.

Det samme trodde røveren som kom med et drept lam over skulderen. Han stanset ved krattet, krakset som en ravn, og straks fór en diger gresstorv festet til en stang til værs. Under torven var det en svart åpning, og da røveren var forsvunnet gjennom åpningen, seg torven ned og lukket over hullet.

Hun stakk noen trepinner i jorden for å være sikker på å finne stedet igjen og listet seg vekk. Men ikke fortere enn at hun klarte å merke opp veien der hun fór frem.

Men det var langt dit hun skulle. Det tok på å skumre, og det ble mørkt og stusslig i skogen, og hun ønsket inderlig at hun var hjemme igjen.

Best hun gikk, fikk hun se glimt av varme mellom trestammene. Hun snek seg nærmere fra tre til tre, og hvem andre satt ved bålet enn røverhøvdingen med pengeboken hennes mellom fingrene.

«Å, ditt styggelse du er, har du nå vært og tatt alle pengene mine mens jeg var borte!?» skrek hun.

Men da røverhøvdingen hørte det fæle skriket og lyset fra bålet falt på det blodrøde dynevaret og alle lyngtufsene, trodde han det var en skogheks. Han hev boka og pengene og en stor pose med gull og sølv og rømte sin vei så fort

benene ville bære ham.

Men kjerringen tok posen og pengene og syntes hun hadde gjort et godt dagsverk.

Siden skikket hun mannen sin til kongen med nøye beskjed om hvor røverne var å finne.

Men da kongen fikk høre om alt det kjerringen hadde gjort, sa han:

«Gå hjem til kjerringen din du, og hils fra meg at etter denne dagen skal du sitte i kongens råd, for den som har slik snartenkt kjerring, får aldri stunder til å finne på noe selv.»

Men røverne ble grepet og hengt, og kongen tok alle skattene de hadde samlet i hulen under jorden.

Og snipp snapp snute, her er eventyret ute.

Ordforklaringer

- **krøtter:** fellesord for storfe og småfe, f.eks. kuer, sauer, geiter osv.
- **fli:** stelle, ordne, fikse

Eventyr ForAlle.no

Les og hør kjente og ukjent eventyr,
gratis på norsk!

eventyrforalle.no

PATREON | EventyrForAlle

Norsk kunsteventyr av Regine Normann (1867–1939).
(Offentlig eiendom - public domain)

Kilde: [Nye Eventyr, 1926 \(nb.no\)](http://nye-eventyr-1926.nb.no) (Offentlig eiendom - public domain)

Teksten er redigert av Karl-Robert Rønning.

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Karl-Robert Rønning

Laget ved hjelp av bilder fra pixabay.com. (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.